

Met de titel 'Medea' wordt het nog geen tragedie

THEATER MEDEA

Door Toneelgroep Amsterdam Gezien
13/12 Waar Stadsschouwburg Te zien
t/m 17/12 en vanaf 21/1, aldaar

★★★★☆

Een voorstelling *Medea* waarin het personage Medea niet voorkomt: dat kan natuurlijk ook. In de versie van Toneelgroep Amsterdam die zaterdag in première ging, heet ze Anna, en Marieke Heebink speelt haar met een kordaat soort naturalisme. Een heel gewone vrouw – maar dan eentje die haar kinderen vermoordt.

Simon Stone is een begaafde jonge Australische regisseur, die op de laatste twee Holland Festivals indruk maakte met radicaal gemoderniseerde versies van *De wilde eend* en *Thyestes*, waarin alledaagse gesprekjes en extreem geweld fel contrasteerden. Zijn *Medea* is een heldere tearjerker.

Voor zijn regiedebuut bij Toneelgroep Amsterdam schreef hij een nieuw stuk, dat is geïnspireerd door Euripides' tragedie, maar vooral leunt op de zaak van Debora Green, een moderne Amerikaanse Medea die in 1995 haar huis in brand stak met haar kinderen erin.

Stone laat het stuk beginnen als Anna, een succesvolle medisch onderzoeker, terugkomt uit een kliniek waar ze in behandeling is geweest, nadat ze haar man Lucas heeft geprobeerd te vergiften. Maar nu heeft ze haar driften onder controle en haar leven weer op orde. Om dat te vieren trekt ze een fles wijn open die ze niet mag combineren met haar medicijnen.

De voorstelling volgt Anna en haar gezin in de paar weken dat het kleine zelfbedrog uitgroeit tot ondraaglijke proporties. Ze denkt dat ze Lucas terug kan winnen en het gezinsleven weer kan oppakken, maar Lucas heeft andere plannen met zijn nieuwe vriendin – de affaire die eerder de aanleiding was voor Anna's aanval. Bovendien is

ze niet meer welkom op haar werk, waar Lucas langzamerhand haar plek heeft ingenomen.

Stone plaatst het verhaal in een klinisch witte vlakte zonder decor. De twee zonen van Anna en Lucas rollen er met bureaustoelen vrolijk doorheen. Aan het eind dwarrelt er een kolom pikzwart stof naar beneden, als een kunstwerk van Anish Kapoor. De berg stof is als een zwart gat waarin alle hoop verdwijnt. Lucas raast erdoorheen en Anna begraaft er uiteindelijk de kinderen in.

Het probleem is dat de voorstelling weinig meer is dan een erg goed gemaakte 'waargebeurde woensdagavondfilm'. En die wordt niet automatisch een tragedie als je er de titel *Medea* opplakt. De tekst is tamelijk banaal en de acteurs zijn goed, maar erg dienstbaar aan het voortdrijven van het verhaal.

Bovendien gaat Stone de belangrijkste kwestie uit de weg: Anna sterft met haar kinderen, terwijl zowel Medea als Green blijft leven. Wat iemand ná zo'n daad te zeggen heeft, is een te moeilijke vraag voor dit emotheater.

Waar nog enig belang in zit, is hoe Anna langzaam is gestript van haar waarde sinds ze moeder werd: een stap achteruit in haar carrière, een man die niet meer naar haar omkijkt en ervandoor gaat. Als vrouwen gereduceerd worden tot moeder, loopt er een reservoir aan woede vol. *Medea* waarschuwt voor een dijkdoorbraak.

Simon van den Berg

Marieke Heebink als Anna.

FOTO SANNE PEPER